

GENELGE 2017/12

İlgi :

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

b) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen 20/11/1989 tarihli Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi.

c) 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu.

d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlardaki yönetici, öğretmen ve öğrenciler tarafından okulda ders sırasında veya serbest zamanlarda yapılan faaliyet, eylem ve durumların görüntüsünün alındığı, sesinin kaydedildiği veya videosunun çekildiği; daha sonra bunların internet sitelerine yüklendiği veya sosyal medya ortamlarında paylaşıldığına ilişkin bilgiler Bakanlığımıza ulaşmaktadır.

İlgi (a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 20 nci maddesinde: “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar” ve 41 inci maddesinde: “Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.” şeklinde,

İlgi (b) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 19 uncu maddesinde “Bu Sözleşme’ ye tarafDevletler, çocuğun ana–babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken ... her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar.” ve 29 uncu maddesinde “taraf devletler çocuk eğitiminin çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesi amacına yönelik olmasını kabul ederler.” şeklinde,

İlgi (c) 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun Genel Amaçlar başlıklı 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında Türk Millî Eğitiminin Genel Amacı, “Türk Milletinin bütün fertlerini; Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek.” şeklinde hükümlere yer verilmiştir.

Ayrıca ilgi (d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinde: “Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.”, 136 ncı maddesinde: “Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, bir yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”, 137 inci maddesinde: “(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,

b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle, işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.”, 138 inci maddesinde: “Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde altı aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir” ve 138 inci maddesinde de “Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. ” şeklinde düzenlenme yapılmıştır.

Yukarıda zikredilen mevzuat hükümleri doğrultusunda il, ilçe, okul ve kurum yöneticileri tarafından, okul veya kurumlarında görev yapan tüm personel ile öğrenim gören öğrencilerin, kişilerle ilgili her türlü ses, yazı, görüntü ve video kayıtlarının internette veya farklı dijital ya da basılı ortamda hukuka aykırı şekilde paylaşılmasının Anayasaya, uluslararası sözleşmelere ve 1739 sayılı Kanununa aykırı olduğu; bu fiillerin Türk Ceza Kanununda suç olarak düzenlenmiş olduğu hususunda bilgilendirilmesi sağlanacak ve bu durumların önüne geçilmesi için gerekli önlemler alınacaktır.

Ayrıca, kişilerin psikolojik ve sosyal yönlerine olumsuz etki yapacak her türlü ses, görüntü ve video kayıtlarının genel ağ ortamlarına yüklediği ve paylaştığı tespit edilenler hakkında ilgili mevzuatı çerçevesinde gerekli yasal işlemler başlatılacak ve sonucundan Bakanlığa bilgi verilecektir.